

I. N. J.

COMMUNIO PRIMÆVA,

Quam

ANNUENTE FACULTATE PHILOSOPHICA

Publicè proponent

M. TILEMANNUS ANDREAS
RIVINUS, Lipsiensis,

&
Respondens

JOHANNES RENNERUS, Martisb.

Philos. Baccal.

Ad D. IV. Octob. M. DC. LXXIII.

LIPSIAE

Literis JOHANNIS GEORGI.

æ. XCVII. 26.

Coll. diss. A
97, 26

SUSCIPITE

VIRI

VENERABILI VIRTUTE, CIRCUMSPECTA GE-
RENDA RUM RERUM PRUDENTIA, ET EXER-
CITATA CAPIENDI CONSILII CELE-
RITATE CONSPICUI

DN WOLFGANGE PEGYER/INCLY-
TÆ LIPSIENSIS REIPUBLICÆ SENATOR,
AC ÆDILIS SPECTATISSIME,

DN. GOTTFRIIDE BAPSE/ELECTORA-
LIUM REDITUUM IN TAUCHA PRÆFECTE,
ET JUDICI PROVINCIALIS, QVOD LIPSIÆ EST,
ACTUARIE ET EXECUTOR BENE
MERENTISSIME,

DOMINI PATRONI, AC EX SACRO FONTE SUS-
CEPTORES FILIALI OBSERVANTIA ÆTA-
TEM DEVENERANDI,

VULTU HILARI, FAVENTE ANIMO
PRIMOS,

QVOS PUBLICA LUCE FRUI DIGNOR,
INGENII FOETUS

VESTRO

PATRONI HONORATISSIMI
CELEBERRIMO NOMINI
INSCRIPTOS

UT MENTEM AMPLISSIMORUM MERITORUM MEMOREM
SIGNIFCENT, AC DE ULTERIORI FAVORIS ÆQVA-
NIMI CONTINUATIONE SOLLICENT

NOMINE
VESTRARUM AMPLITUDINUM
REVERENTISSIMI

M. TILEMANNI ANDREÆ RIVINI.

I. N. J.

CAPUT I.

Communionis primævæ Naturam exponit.

§. I.

AD statum qvæstionis rite formandum notamus observatu necessarium esse discrimen inter statum primævum ante lapsum & post lapsus. Qvâ in re plerosq; de Communione Primævâ differentes errare, & modò de communitate rerum in Integritatis statu, modò de eâ in primo miseri statûs exordio confusè disputare deprehendimus. Nos communionem, qvam nonnulli in beatissimo statu extitaram perhibent, iustrare impræsens constituimus.

§. 2. Variis autem modis communionis (a) rerum terminus adhiberi consuevit, qvos ad has potissimum classes refiero. Prima classis eas acceptiones exhibet, qvibus Communio Dominio, altera qyibus Proprietati opponitur. Utricq; verò vel negative opponitur, (b) vel privativè. Primò Communio in oppositione dominii (1) negativâ earum rerum est, qvæ nullo modo in dominium venire possunt, communia tamen omnium usui prostant, & à naturâ ad communem hominum usum gentes Ciceroni (c) dicuntur: qvales sunt de qvibus Poeta: (d)

Nec solum proprium natura, nec aëra fecit.

(2) Communio privativè dominio opposita est, qvâ res dicuntur communes, qvæ nullius dominio actu subsunt, non tamen subesse repugnat. Tales erant res in usum hominis creatæ, anteq; quam crearetur Homo; item res derelictæ, e) qvas prior Dominus abjecit, aut casu aliquo amisit circa animum recuperandi.

§. 3. Deinde Communia propriis (3) privativè opposita sunt (Pufendorffii)

A 2

a) Signatè dicimus: rerum: ut actionum communionem removeamus, qualis u.g. inter eos est, quorum unus physicè, alter moraliter agit, de quâ communione vid. Sam. Pufendorff. Elem. Jurispr. Univer. L. II. Axiom. II. §. 9. (b) Quatuor has Communionis acceptiones distinguo quoad pertinentiæ terminum b.m. Priori modo *communes* dicuntur res omnium adeoq; quoad proprietatem tūm actualēm, tūm potentialēm nullius (vid. Grotius de Mar. Lib. cap. V. p. 9.) Secundò res actu nullius, tertiā res definitè nullius, indefinitè plurium, quartò definitè plurium. (c) Cic. I. de Off. p. m. 101. (d) Ovid. L. VI. Metamorph. Fab. 2. Et alibi: *Communemq; prius, cœlum, lumen solis et auræ etc.* (e) Hæ enim à dominio vacant, cum prior Dominus eas derens jure suo cesserit. vid. Grotius L. II. de J. B. Et P. cap. IX. §. 1. Et cap. III. §. XIX. 1.

dorffius (f) negativè cōmūnia vocat) qvorum dominium qvibusdam competit, at indefinitum, nec ad certam possidendi speciem determinatum. Hujusmodi derelicta sunt, qvæ à qvibusdam occupata, & ad definitum dominii genus restricta nondum sunt (g) 4) Communio proprietati negativè opposita (Pufendorffio Positiva dicta) est species domini, qvâ plures, consociatirem pro indivisa possidere decreverunt, ita ut singuli pro rata parte par Jus in eā habeant.

§. 4. Porro communio proprietati opposita est vel qvoad usum tantum, vel qvoad ipsam rem. Res usu solo communes sunt, qvarum dominium uni competit, qui tamen harum usumfructum pluribus concessit. Sic v.g. emat qvis hortum, eumq; libero omnium usui exponat, ut cui libet fructus arborum decerpere liceat: Erit non hortus, sed hujus usus, nec arbores ipsæ, sed harum fructus communes. Atq; hac ratione res non consumibiles non autem consumibiles possunt esse communes, (h) cum harum usus proprietatem dominiumq; inferat. Res qvæ ipsæ communes sunt, qvarum dominium, & per consequens usum qvoq; plures communem habent.

§. 5. His ita præmissis dicimus acturos nos de communione primævæ negativa, qvæque non ad solum usum restricta se ad ipsas res extenderit. Et hæc concipitur ut Dominium Indefinitum humano generi peccati labe nondum infecto in cunctas inferioris i) naturæ Creaturas divinitus concessum.

§. 6. Eqvidem Domini acceptio à qvibusdam tam arctis terminis definitur, ut proprium Jus significet in re, k) qvæ ita est unius individui, ut alterius non sit eodem modo. Qvod si hæc ratione sumamus

f) Lib. IV. de f. N. & G. cap. IV. s. 2. g) Illustro hoc sequente casu: Iffon, ingentem inter Syriam & Ciliciam Urbem, Incole ne conspectum quidem imminentis Macedonum exercitus sustinere volentes (testante Q. Curtio L. III. Cap. VII.) deseruerunt. Ponamus jam deseruisse eos citra animum recuperandi. Sic urbs ista fuit secundò modò communis. Qvod si societas latronum v.g. venisset & hanc occupasset, communione tertii generis fuisset communis. At si eam cum agris & hortis istuc pertinentibus occupantes pro indivisa possidere, fructusq; & fruges in commune collectos pro rata parte quotannis distribuere decrevissent, communionem proprietati negativè oppositam constituissent. h) Si in re consumibili conceditur usus, Jus Domini conceditur; in non consumibili non ita: verba erant Excell. L. Menckenii Disc. ad Hug. de Roy. de rō quod justum est Tit. V. s. 2. (i) Quænam sint illæ res inferioris Naturæ patet ex Gen. I. 26. 28. 29. 30. k) H. Grotius de Mar. Lib. c. V. p. 6

mus dominium, tantum abest, ut Communio Primæva dici dominium possit, ut contra ea hujusmodi dominio privative opponatur. Nos usum hujus vocabuli ita ampliatus, ut denotet jus, seu qualitatem moralē operativam activam istam, quā qvi gaudet de rebus illis, qvarum Dominus audit, pro libitu disponere legitimè potest: perinde autem est siue uni personæ, seu pluribus consociatis Jus dictum competit. Hinc pro diversitate subjecti in hæsionis Dominium hoc in commune & proprium I) dispescitur. Commune pluribus, proprium uni in solidum possidenti competit.

§. 7. Tale Dominium Commune dicitur etiam Primæva Communio: Competiisset enim facultas illa non iusta utendi re communi non uni aut alteri, sed omnibus & singulis hominibus æqualiter, nec prohibebantur plures ejusdem rei eodem quoque modo domini esse (m) Cum vero res nonnullæ sint, qvarum usus in abuso consistit, qvæq; conversæ in substantiam utentis nullum postea usum admittunt, aut ad minimum ad usum deteriores utendo fiant, hinc, ne suis usibus hasce res accommodans æquale reliquis in istas competens Jus violaret, attemperata quodammodo per proprietatem communio est, n) ac (monente hoc sociali naturâ rationali) tacita primorum hominum conventio intelligitur, qvæ res consumibiles (qvas JCti fungibles vocant) in medio positas & ante occupationem dicto modo quibusvis communes primo apprehendenti & in usus suos actu destinanti proprias statuerit.

§. 8. Atq; hæc usûs appropriatio non tollit communionem. Quemadmodum enim Cicerone o) judice Theatrum, licet commune Civibus sit, rectè tamen dicitur ejus esse locum, quem quisq; præoccupavit: sic in mundo licet communis esset non adversabatur Jus, quo minus suum, quidq; cuiusq; primo occupantis esset.

§. 9. Dicitur autem Communio primæva Hugo Grotius dominium generale & indefinitum, quod Deus terram terraque nascentia & animalia humano generi ad usum & commoditatem suam applicare concesserit; modus tamen hujus potestatis, ejusque intensio & extensio arbitrio ac dispositioni hominum fuerit relata, scilicet certis an vero nullis

A 3

limi-

I) Nos proprium hoc loco strictius adhibemus atq; JCti, qui dominium & proprium prosynonymis ut plurimum habent. vid. Hahn. ad Wesenb. in Lib. XLI Tit. I. f. 315. 316. m) H. Grotius de Mar. Lib. cap. 5. p. 7. n) Pufendorff. de J. N. & G. L. IV.C. IV. p. 475. & 466. o) III. de Fin. cap. 20. conf. Arrian. in Epict. Lib. II. c. 4. L. Ann. Seneca Lib. VII. de Benef. cap. XI.

limitibus eam circumscribere, item an cuilibet in quælibet, aut certam
duntaxat rerum partem eandem velint competere, an vero suam cuiilibet
assignare portionem, quæ contentus in reliqua nihil Juris prætendere queati p)

CAPUT II. Communionem Primævam probat.

§. 1. Dominium in res inferioris Naturæ competere homini duabus ex causis ostendit Hugo de Roy q) (1) Fundatum id in rectâ ac naturali ratione docet, quia rationis, quæ pollet Homo, dominio omnia subjecta sunt. (2) fundatum insuper in Dei voluntate, eaque tam præsumtâ ex necessitate consequentiæ, quia Deus rationis author est in homine, r) quam expressâ Gen. I. 26. seqq. s)

§. 2. Enimvero diversus hic fundandi modus deprehenditur, qui ut distinctè concipiatur, dico fundamentum humani dominii esse geminum, remotum & proximum. Remotum iterum non unius generis est: Unum est naturalis ratio, quæ inferiora superiorū, adeoque irrationalia rationis dominio atque regimini subesse docet. Alterum, quod adhuc remotius, est voluntas Dei, quam Roy præsumtam ex necessitate consequentiæ, nos mediatam diximus. Hæc enim, cum ratione instruxerit hominem, omnino istius dominii dicenda causa est, utut remota, nisi Topicum Canonem, quod Causa Causæ sit etiam Causa Causati, in dubium velis vocare. Proximum fundamentum est voluntas Dei expressa. t)

§. 3. Priora duo fundamenta Jus imperfectum & aptitudinem (stylo H. Grotii) posterius plenum in homine dominium & facultatem, importat. Utrumque omnes homines respicit æquiter, si de statu primo loquamur. Nam (1) omnes æquali rationis usu gavisi fuissent, & secundum dō

p) Pufendorff. l. c. p. 457. q) Lib. II. de eo quod Justum est Tit. VI. p. 194. r) Terminis notioribus sic effero: Voluntas divina est causa dominii humani vel mediata, quatenus dominium mediante rationis impressione homini dedit, vel immediata, quando ex verbis dominium ei tradidit. s) Huic loco alium adjungit Hugo de Roy ex Ps. VIII. 7. seq. quem consultò omisimus, cum ex orthodoxâ Nostratium explanatione constet Davidi, non de homine, sed Christo Ἰησοῦ πατεῖν esse sermonem. t) Huc faciunt verba Seldeni Lib. VI. de J. N. & G. juxta Hebr. disc. cap. I. f. 663. Edit. Londin. Originarium, scribit, dominii Jus visitur in Numinis omnium rerum personarumque Domini supremi & universalis induitu, quo tellus rerumque in corpore ille universitas humano generi primò concessa est & permissa Gen. I. 28.

dō omnes qvoq; absentes tanq;am p̄fentes, nascendōs ut jam natos benedictionis ac traditionis verbis affabatur sanctissimum Numen. Et qvamvis ista Deus ad Adamum Evamq; solos immediate dixerit: Nihilo secius cum hi personam totius generis humani sustinuerint, beneficia illa non in se tantum, sed suam qvoq; posteritatem collata suscepunt.

§. 4. Scilicet ea divinæ vocis seu benè seu malè primis hominibus dicentis virtus est, ut ad posterorum qvemlibet mirandâ vi penetrarit. Annon his adhuc temporibus benedictione istâ divinâ accretionem & multiplicationem nostri generis gaudemus, & malo protoplastis imprecato miserandam nostræ conditionis vicem dolemus? Qvare si Dei adversus Adamum in Paradyso excandescentis furorem persentiscimus, qvidni de gratiâ qvoq; divinâ Adamum beante participassemus?

§. 5. Exinde colligitur Deum generale in omnes Creaturas dominium Adamo non soli, sed insimul toti humano generi dedisse. Et quid, qvaro, causæ esset, qvâ motus Deus Adamo totum terrarum orbem appropriasset, nec reliquis nascendis æque amplum ac huic dominium dedisset. Sanè Deus externa bona inter homines aut ut virtutum præmia, aut ut amoris sui indicia distribuit. Si prius: Divinæ justitiæ tenor exigit, ut qvi æque concitatis gressibus in stadio Virtutum decurrunt, æqualia Virtutum suarum ferant præmia. Posterius si afferas, eodem omnes, qvo unū amore amplexus Deus est: Siq; videm omnes divinâ manu plasmati, omnes æquali Virtutum splendore fuissent conspicui. Unde divini erga qvoslibet homines favoris fundamentum idem, idem principium est. Qvis ergo æqvè dignos æquali bonorum extenorum usu dignatum fuisse Deum credat? Qvis non affectum in omnes æqvè propensum iniquâ ratione declarasse Deum dubitet?

§. 6. Atq; sic probavimus Communionem Primævam institutam divinitus esse, non qvidem positivam sed negativam, qvæ proprietati non negativè sed privativè opponitur. Subjecit enim Deus plantas & animantia bruta communi hominum dominio, & hos de licta in usum atq; servitium suum Creaturarum dispositione certiores reddidit. u) Haudq; vidq; autem determinatum possidendi modum, qvem homines observare tenerentur, instituit atq; præscripsit; Sed qvomodo providendum esset, ne ex universalis hujus dominii usu humanæ societatis tranquillitas turbaretur, id ipsis hominibus definiendum reliquit.

§. 7. Probatâ jam Communionis Primævæ existentiâ restat ut

de

*). Pufendorff, L. IV, de J. N. G. cap. IV. §. 4.

de duratione dispiciamus. Grotius eam non potuisse non durare scribit, si aut in magnâ qvadâ simplicitate perstitissent homines, aut vixissent in mutuâ eximiâ charitate; verbo, si conditionem in qvâ creati erant, non deseruissent. w)

§. 8. Hæc perperam dixisse Grotium x) Bœclerus arbitratur. Sic ut enim, ait, post lapsum talia hariolari absurdum est, ita si ante lapsum, hæc nomina (simplicitatis scilicet, & charitatis) ponas, neutrum distinctionem rerum aut ordinem excludet. Imò charitas luculentius se prodet in communione eorum, qvæ propria erant, qvam citra proprietatem,

§. 9. At minus mentem & intentionem Grotii assècutus est Bœclerus. Siqvidem amorem & simplicitatem non necessariò inferre communionem, ac dominiorum discretionem proprietatemq; tollere credit Grotius (qvod eum credere Bœclerus autumat) sed jam ante institutam communitatem saltim conservare, nec metuendam facile hujus ruinam esse, si infucaþ erga se invicem omnes amore flagrent.

§. 10. Et qvidni ea ad communionis continuationem conduceat charitas, qvæ primò ejus interitum minantia tollit & removet? Qvæ enim, qvæso, causa est, ex qvâ primi homines ab institutâ divinitus communione discessissent? Potissimam nominabîs evitationem litium, qvæ subinde suboriri poterant, si v.g. qvis fructum, qvem aliis suo usui destinaverat, decerpisset. At inhumanæ hæ animorum dissensiones in amicissimo integratatis statu expectandæ non sunt. In hœc enim regnat, & omnium animos jungit sincerus amor, qui pro imperio omnem invidiam, livoremq; expellit. Hinc tantum abest, ut unus alterius commodis invideat, ut potius ei æqvè ac sibi ipsi faveat, & gaudium non minus ex proximi, qvam propriâ felicitate sentiat.

§. II. Secundò ea caritatis hujus vis & efficacia est, ut communionem ipsa causetur, & ad eam in eundam homines inclinet. Comprobat hoc tritum illud, qvod amicorum omnia esse communia docet, Græcorum y) Effatum, qvod sane verissimum est. Nam dum omnes operam

suam

w) Idem scribit Joh, de Dicastillo de J. & J. Lib. 2, tr. 1. Disp. I. dub. 10: Neque homines rerum sibi à Deo communiter delatarum divisionem aliquam instituturi fuissent, si lapsi non essent in peccatum. x) Comment. ad L. II. cap. II. H. Grotii. p. 45
y) Dictum hoc Platonis κοινωνία τοῦ Φίλων allegat Aristoteles Pol. II. cap. 3. Cicero de Off. I. p. 102. Hanc communionem in amicitia verâ requirit Cicero in Læl. p. 597. His igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tūm sit inter eos omnium rerum, consiliorum & voluntatum sine ulla exceptione communitas.

fuam, qvam primum occasio fert, sibi invicem præstant, & ejusdem fortuna sive prosperæ sive adversæ socii & comites esse volunt, fit, ut qvæ privatæ unius potestati suberant, omnibus posthæc evadant communia.

§. 12. Patet hoc primò exemplo non incebris Judæorum z) sectæ, cuius asseclæ Hessæ aa) audiunt. Hi cum moribus probatissimis bb) sint, amicitiam quoqve mutuam & universalem colunt. cc) Qvare, communitatem rerum omnium introduxerunt, nec invenias alterum alteri opulentia præstare, legemq; sibi dixerunt, ut qui disciplinam suam sectari vellent, bona contubernio publicarent: Ita enim fore ne vel paupertatis humilitas, vel divitiarum dignitas appareret, sed permixtis dd) facultatibus velut inter fratres unum esset omnium patrimonium. Itidem ea, qvæ proprio labore ac agriculturâ (cui in totum dediti sunt ee) acqvisiverunt, ærario publico inferunt.

§. 13. Deinde hanc in rem adducimus primitivam Novi Testamenti Ecclesiam. Cum enim tantus in primis Hierosolymitanis Christianis viguerit amor, ut unum (teste ff) Luca) cor & una omnium anima, id est voluntas, fuerit: Hinc facta sunt omnia ipsis communia. Agros domosqve & reliqua, qvæ in bonis qvisq; habuit, pecuniâ commutaverunt, qvam deinceps Apostoli inter singulos prout qvis opus habebat gg) distribuerunt.

B

§. 14.

z) Tres Drusius Judeorum sectas constituit 1) Phariseorum 2) Sadduceorum
3.) Essenorum (cujus institutorem Judæum Galileum adducit Abraham Zachut refutatus à Drusio p. 54. 165) Hasideos vero non tam sectæ, (ut alii credunt) quam ordinis aut sodalitii, pietatisq; nomine esse Drus. de trib. sect. Jud. 52. 53. existimat. aa) Hesæi Syriacæ, Hesseni Græcæ, vel certè barbaræ terminatione dicuntur censente Drusio L. IV. c. I. bb) insigne hoc virtutis eorum testimonium exhibet Joseph. Orig. L. XVIII. c. 2. cc) Josephus Capt. Jud. L. II. c. 12. dd) Verba sunt Josephi l. c. ex vers. Rufini: Quibus addantur quæ Abraham Zachut de eorum communione scribit citatus Drusio 385. ee) sunt enim (ut Josephus L. XVIII. Orig. cap. 2. scribit) τὸ μᾶν μονῶν ἐπὶ γεωργίᾳ πτερῷν. ff) Act. Apost. IV. 32. gg.) Act. II. 44. 45. IV, 32. 34. 35. D. Joh. Adam Osiander Comm. ad Grot. l. c. negat omnia his fuisse communia, quod ipsis edes distinctæ fuerint, cum per singulas cibum sumserint Act. II. 46. Et Maria aedes proprias habuisse dicatur Act. XII. 12. Respondeo 1) directè hoc refragari dicto Scriptura S. modo citato, Act. IV. 32. ubi licet narrant expressè legitur (2) quod ad objecta loca attinet dico Christianos omnino distinctas domos habuisse, cum uni inhabitare omnes non potuerint, ita tamen ut eae non uni fuerint proprie, sed communis omnium usui expositæ, nec is, qui verus unus ante communionem introduxit dominus do-

§. 14. Porrò simplicitatis in perennandâ rerum communione momentum Grotius monstrare conatur. Qvod dum facit Nostratum h̄) Theologorum censuram & confutationem suo merito subit. Etenim Soci-nismum non occulte fovet, dum infantilem simplicitatem & ignorantiam magis vitiorum, qvā cognitionem virtutis Protoplastis attribuit.

§. 15. Atq; hic & alii, qvos pro probando hoc dogmate admiscet, errores ansam dederunt Interpretibus ejus rejiciendi totum hoc à primorum hominum simplicitate ad declarandam primævæ communionis perennitatem petitum argumentum; qvod nihilominus sanâ & cū ortho-doxâ fide non pugnanti ratione expositum vi non exiguâ probandi pollet. Nec enim simplicitas infantilem Ignorantiam saltim aut hebetem, mentis inopiam notat, sed & præterea calliditati vafræ in sacris literis opponitur, & puritati fidei, integratati item æqvivalet, ii) atq; candori. Jam qvid hoc modo acceptam simplicitatem protoplastis adscribere prohibe-at non video: Cum omnino huc faciat dictum Salomonis: kk) DEUS creavit hominem rectum, id est, integrum vitæ scelerisq; purum.

§. 16. Qvod autem hæc simplicitas ad introductam communitat̄ conservationem immanequantum faciat, barbara barbararum Americæ gentium simplicitas docet. Equidem Argumentum hoc omnes uno ore Interpretes Grotii absurdum & impium pronunciant. At male. Mens etenim nobis (& forte Grotio quoq;) non est brutam hujusmodi sim-plicitatem primis hominibus affingere, qvib⁹ ne puerilem qvidem (at qvæ inculta hæc Americanorum stupiditate multis modis perfectior est) tribuere permisimus. Qvare nec à pari (id enim esset ineptum) sed à mi-nori ad majus bene colligimus. Si namq; tantum ad communionem tu-dis illa Americanorum simplicitas confert, qvid non sperandum est de-amicâ & candidâ primorum hominum simplicitate?

CAPUT III.

Argumenta Communionem Primævam im-pugnantia exhibet.

§. 1. Proposui præcedente Capite rationes, qvæ pro confirmandâ com-munione primævâ facere videntur, jam easdem enervare aggrediar. Con-sistit minus erat, majus aut eminens præ ceteris Ius sibi reservaverit, Ædes autem Ma-riæ Aet. XII. dicuntur, quæ ipsi non adhuc, sed ante communionem propriæ fuerant. hh) Præ reliquis videatur Excell Dn. L. Alberti Not. Theol. MSC. ad H. Grot. L. II. c. 2., ii) vid. D. Joh. Ad. Osiander l.c. p. 658. kk) Eccl. VII. 3.

fit autem omnis probationis nervus in dicto S. Scripturæ, ex qvō communitatis istius Patroni Adamo & in ipso posteris ejus æquale datum à Deo Dominum esse colligunt, qvod iste in primo Innocentia statu totum genus humanum repræsentaverit.

§. 2. Enimverò dictum hoc divini Numinis Primævam rerum communionem prorsus non adstruit, qvin poti⁹ eam, audacter dico, destruit. Ipsa namq⁹ divinæ traditionis formula (ut rectè D. Joh. Ad. Osiander II) D. Strauchi⁹, mm) & D. Struvius nn) observant consignatè ad Protoplastos restringitur. Qvos enim Deus c.l. creasse dicitur, (creavit autem mārem & fœminam) hos qvoq⁹ Deus alloquitur, his universale in inferioris ordinis res dominium assignat. Nec est cur ab hoc literali, & è primâ Textus inspectione immediate fluente sensu recedamus, præsertim cum & aliis huic parallelis oo) SS. Scripturæ locis sermo de solo primo homine sit.

§. 3. Eqvidem argumentum hoc infirmum videtur Adversariis, qvia & soli Adamo ærumnosam vitam & postea mortem, Evxq⁹ soli dolores partū in peccati pœnam immediate Deus imposuit, cum nihilominus omnia ista posteritatem eorum pertingant. Sic & Dominum, qvod Deus iisdem ferè verbis Noacho & tribus filiis ejus in omnem terram tradiderrat, hujus nepotes, pronepotes, & abnepotes suum vendicarunt. Etenim Scriptura S. testatur clare dominia rerum tempore Peleg, qvi Noachi at-nepos est, fuisse demum discreta. pp)

§. 4. Primum horum qvod concernit, non nego donationem illam Adamo factam ad hujus postgenitos qvoq⁹ extendi posse. Cœterum, sicut maledictio ista non immediate posteros ferit, sed per procreationem demum naturalem in eos propagatur: Ita donatio qvoq⁹ divina primò solum Adamum, & hoc mediante posteritatem respexit, qq) non alia ratione, ac si qvis hodie alicui fundum aliquem dono dat, id non facit intuitu ejus hæredum, sed illius ipsius, cui istum donat. Cum verò per hanc donationē etiam legitimis ejus hæredibus rem illam donasse censeatur, utiq⁹ etiam illi per hoc evadunt domini, sed in spe saltim ac derivativè.

B 2

§. 4.

11) Comment. ad o. l. Grotii p. 650. mm) Disp. de Imperio Maris anno 1654.
Jenæ hab. cap. I. §. 8. nn) Disp. de Acquisitione Originariâ anno 1667. Jenæ hab.
Cap. I. §. 11. oo) Sice e.g. Eccles. XVII. 3. 5. dicitur, qvod Deus hominem creaverit, &
huic potestatem in ea quæ super terram sunt dederit, ejusq⁹ timorem cuilibet carni im-
posuerit, ut bestiis & volucribus dominaretur. Conf. Sirac. IX, 2. pp) vid. Gen.
IX. 1. 2. 7. X. 25. qq) Strauchi⁹ l.c.

§. 5. Concedamus ergo Adami posteris dominium, hoc tamen Juri
Adamo proprio rr) nihil quicquam derogabit, cum non actuale, sed po-
tentiale & impro prium ss) dominium sit, adeoque his non eodem, quo
primo parenti, modo competat. Qvod verò Noachi nepotes & abnepo-
tes Jus patribus ipsorum immediate datum usurparunt, id non donationi
divinæ tribuendum, quasi hæc ipsos ac Noachum respexerit, sed Pa-
rentum indulgentia, qui Jus ipsis proprium commune cum filiis habere
maluerunt.

§. 6. Ad argumentum, quod à gratiâ & Justitiâ divinâ depromunt
Adversarii, Respondemus Deum bona externa non propter merita no-
stra secundum Justitiam suam, sed pro liberrimâ voluntate suâ distribue-
re. Præterea posito distributionis hujus normam esse favorem divinum,
& hic inæqualitas deprehendetur. Potuisset enim Deus Adamum præ re-
liquis hominibus diligere, quod hunc immediate creaverit, non secus ac
homines primogenitam adamare sboleb solent.

§. 7. Destructis ita adversæ sententiæ fundamentis tota, quæ his
innititur, moles concidit. Negata itaque communione non est, cur de tem-
peramento ejus, vel duratione solliciti simus. Id adhuc monemus argu-
mentis quamplurimi. Communionem istam impugnari, quæ tamen
nihil contra eam, vel certè parum obtinent. Horum palmarium est, quod
ex ipso Jure Naturæ petitur. tt)

§. 8. Nimis illa lex, quæ prohibet furtum, in Innocentia statu
mentibus hominum inscripta erat non minus, quam post lapsum publicâ
in monte Sinai promulgatione repetita. Furtum autem, quippe quod
alienæ rei abreptio est, discretum supponit Dominium. Unde colligunt
Nonnulli: quicquid est objectum præcepti Juris Naturalis, illud cœpit
cum humano genere. Atqui alienum, seu alteri proprium &c. E. Majoris
ratio est, quia alias præceptum, cujus nullum tum temporis extitisset Ob-
jectum, frustra fuisset inditum naturæ rationali.

§. 9. Hujus argumenti primo intuitu satis plausibilis momentum
evertit duplex Responsio. Primò enim inter præcepta Juris Naturæ dis-
crimen

rr) Huc faciunt, quæ honos Britanniae (ut Grotius eum nominat Lib. cit. p. 125.)
Seldenus Lib. I. Thalassocrat. cap. IV. p. 23. tradit: Adamus donationem à Numine ac-
cep erat, Dominusq; rerum siebat universalis non sine ejusmodi dominio sibi privato
quod sine illius cessione (quantum de rebus illius aevi ex receptâ apud posteros ratione
djudicare possumus) excludebat. ss) vid. Hahn. ad Wesenb. l. c. f. 318. b. tt) vid. B.
Dannhauerus Disp. Decalog. XVII. Ostiander, Bæclerius, Struvius l.c.

crimen hoc constituo, qvod qvædam primaria uu) sunt, alia secundaria. Illa per se immediate & primò intuitu patent: Hæc mediantibus primis & per discursum mentis demum innotescunt. Ista absolute & necessario: horum tantum non omnia hypotheticè saltim & posita conditio- ne certâ xx) obligant. Prioris generis duo sunt yy) principia: Deus est colendus: Homo est amandus: Hæc si per exempla cultûs amorisq; explices, nova subinde exsurgunt principia, qvæ secundaria sunt v. g. Idolis cultus Deo uni debitus exhibendus non est: Proximo bona, si qvæ propria habet, non sunt amovenda: Proximo si egens fuerit ferendum est auxilium, atq; sic ulterius.

§. 10. Applico: Si Major propositi Syllogismi propositio de præceptis primariis loquitur, vera ea, at hîc impertinens est: Falsa vero si de secundariis Naturæ principiis instituatur qvæstio. Subsumas modo: Atqui uxores, paupertas, Idola, parentes sunt objecta præceptorum Juris Naturæ: Ergo statim cum primo homine (cui indiderat Deus ista prin- cipia in primâ creatione) uxores, pauperies, Idola, parentes &c. existere cœperunt. Consequevis hoc absurditatem ex Majoris malitiâ in se deri- vasse qvis non videt?

§. 11. Ad Majoris rationem respondeo principia illa secundaria, non tam frustranea, qvam planè non fuisse ante objecti existentiam, & in generalibus præceptis virtualiter qvæsi delituisse. Si regeras: Ergo Jus Naturæ non erit immutabile, si alia post lapsum ejus principia sunt ab iis, qvæ ante lapsum extiterunt. Distingvo inter Naturalis Juris immutatio- nem zz) & per specialia principia pro certo rerum statu formata expli- cationem, qvam additionem Gvilielmus Grotius aaa) vocat. Evidem verum est Jus Naturæ eo sensu esse immutabile, ut in æternum non ea tra- dat, qvæ primò insitis principiis repugnant. Poteft nihilominus ratio recta nova subinde effingere præcepta, qvæ primaria, cum ea nimis ge- neralia sint, specialibus accommodent casibus atq; declarent.

uu) Eadem ratione ex Dominico Soto (Liber. I. de J. Nat. qvæst. IV. artic. 2. §. ante questionis) Gvilielmus Grotius de princip. J. Nat. cap. II. §. 7. distinguit Leges Naturæ. At primiorum exempla adducit due principia: Qvod tibi vis fieri, id alteri feceris: In pace & tranquillitate vivendum est, quæ secundaria potius sunt, & ex hominis amore propullulant. xx) Gvilielmus Grotius Lib. cit. cap. II. §. 5. yy) Hugo de Roy de eo quod Justum est L. I. Tit. III. §. 5. & Henr. Bullingerus Serm. Tom. I. Decad. II. Serm. I. f. 36. b. zz). Terminis paulò aliis eisdem conceptus effert M. Am- mersbachius, qui Disp. de Juri. Nat. distinguit inter mutabile & variabile; variabile N. Jus esse concedit, mutabile negat. aaa) libr. cit. cap. III. §. 8.

§. 12. Deinde demus ex abundantī præceptum alieni contrectationem prohibens homines in Innocentia statu viventes obligasse, aedique viguisse tūm temporis proprietatem; Ea tamen communioni Primævæ vix quidquam derogabit. Qvanquam enim ex eorum, qui communionem illam defendunt, sententiā quālibet in usum hominis creata ante fuerint communia, ita ut & quālē in ea omnium Jus fuerit: Nihilominus si quis rem semel occupaverit, & hac ratione sibi ad vitam sustentandam appropriaverit, huic non nisi per vim divinō Juri contrariam ab alio surripi, auferri ac detineri poterat. Licebat cuilibet tam arborum quam Terræ fructus in suos suorumq; usus legere, & decerpere, quos ita lectos & decerptos unusquisque suos faciebat occupando, & jure retentionis servare sibi poterat nec alteri cedere tenebatur. bbb)

§. 13. Atque ita dein accipiendum, ut tunc furtum fieret, quod voties quis alteri cædem citra damnum inferret, ac occupata interixeret, aut in istâ communione socium suum, seu qui pro indiviso secum possidebat Jure suo occupandi quæcunque libuerit uti frui præpediret, id est præter ipsam damni illationem tūm indultui ac permissioni divinæ actu renitetur, tūm fidem suam violaret, quā ex moribus & placitis humani generis ccc) obligaretur.

§. 14. Porro Osiander ex Martino de Esparza Artieda ddd) injurios Communionis primævæ defensores in beatissimum seculum dicit eō quod hoc illustri quarundam Virtutum, Justitiæ nempe, Magnificentia & liberalitatis splendore eee) privent. Nobis autem Parentum lapsu voluntate non minus, quam Intellectu corruptis perfectiorem virtutum habitum, quam illis Imagine Divina adhuc integrâ gaudentibus tribuere ineptum & ab omni ratione alienum credunt.

§. 15. Et sanè concedendum est ingens momentum in objecto Virtutum externo situm esse, tantum certè, ut isto destitutus virtutes suas declar-

bbb) *Guil. Grotius cap. XIII. §. 3. ubi nota Jus retentionis laxius h. l. ac J. C. t. solent, pro quacunq; retinendi quid potestate sumi conf. H. Grot. L. II cap. I. §. 2. Hugo de Roy L. I. Tit. V. §. 2. & 5. p. 67. 37. & 74. Pufendorff. l. c. p. 466. ccc) Seldenus de J. N. & G. juxta discipl. Hebr. Lib. III. cap. II. f. 664. dad) Lib. VIII. quest. 42. Art. 8. eee) Eodem argumento Platonicam bonorum communionem refellit Dan. Heinsius Paraphr. in Arist. Pol. II. cap. 3. Cum in possessionibus, inquit, & quidem propriis versetur liberalitas, quomodo eam exercebit, aut ex eâ aget, cui nihil proprium relinquitur? In usu enim facultatum occupatur liberalitas.*

declarare aliis nequeat. Quemadmodum ergo in primævo statu neminem (si actum exercitum spectes) modestum magnanimumve expectandum fuisse ex eō seqvitur, qvod omnis absuerit Honor, cum hujus fundementum virtutis inæqualias, Imperfectionemqvandam inferat: Paratione dicti Autores colligunt neminem stante communione Magnificum se aut liberalemp ræstare potuisse, cum qvod qvis non ipse in propriis habet, id alteri nequeat largiri.

§. 16. Sed huic argumento iterum nihil roboris inest, si distingvamus inter Communionem omnimodam, qvæ nihil quidq;am proprii admittit, & ex parte talis, qvæ cum vera & realis communionis sit, nihilominus omnem proprietatis speciem omnino non excludit, sed res per Occupationem nondum appropriatas, & harum usus communes, occupatas verò primo apprehendenti proprias constituit. Priorem nemo sanæ mentis compos primævo statui affinget, cum ea vix ac ne vix concipi possit; Eterim usus rerum consumibilem supponit proprietatem, adeoque positâ communione tali nemo absq;ue consociatorum in juriā quidq;am in vitæ sua sustentationem consumere mm̄ potuisset. Posterior autem virtutum illarum, qvæ circa externa bona versantur, exercitium nulla ratione inhibet.

§. 17. Atq;e hæc responsio evertit minorem objecti Syllogismi propositionem: poterit præterea negari major: Ponamus enim communionem primævam omnem omnino proprietatem tollere, nihil exinde absurdī elicit. Autores allegati modò distingvas inter virtutis Habitum, & ejus exercitium. Exercere dictas virtutes ob defectum externi earum objecti homines non potuissent: At ipsum Virtutum, Habitum iis non nisi falso denegabis. Ergone verò primævis hominibus fortunatores nos eā de causâ dicendi, qvod Habitum Virtutum si qvis in nobis est, actibus honestis manifestum reddere possumus? Neutiquam. Hoc namq; concessso nostra hujus vitæ miseria æternam venturæ vitæ beatitudinem felicitate superaret.

§. 18. Si instes ex dictis seqvi eos summum Bonum non habituros fuisse i Hoc enim Habitus perfecto omnium Virtutum exercitio ac qvisi-

mmm) Honor enim est opinio de excellentia Virtutis ait H. Grotius de J. B. & P. L. II. c. I. §. X. 2. nnn) Ipse hoc fatetur Pufendorffius de J. N. & G. Lib. IV. cap. IV. §. 13. p. 475.

situs est: Dico bonum morale nostri temporis à bono status primævi distinctam habere naturam. Fatendum omnino cum Ethicis est summum bonum non nisi honestis actionibus crebrò repetitis acquiri hodie, & esse adeò Habitum, qvem Logici acquisitum vocant. Aliud tamen dicendum Nobis est de statu Innocentia. Simul ac creatus erat Adamus, gaudebat statim morali bono, qvod & in posteros ejus actu naturæ traductum fuisset. Igitur S. Bonum Habitum, at connatus, erat, & actionum honestarum non terminus ad qvem, ut hodie, sed potius à qvo.

§. 19. Reliqua qvæ contra Communionem Primævam afferuntur, minoris adhuc ac penè nullius momenti sunt, & ex hac tenus dictis solvi facilimè possunt. Sic Scotus Communitatem primam negat (1) qvia in statu Innocentia Petrus (i. e. qilibet homo) esset Dominus actionum suarum solus: Esset (2) Dominus substantiarum, qvas tum natura, tum artificiali industriâ produceret. Hæc contra Primævam, qvam hac tenus exhibuimus, Communionem impertinenter adduci quis non videt? cum ista non actionum, sed rerum, & harum non producendarum, sed à natura sponte productarum communitatem importet. (3.) Subjungit Scotus, qvod homines non tenerentur lege ad conservandam Communionem, ergo possent dominia dividere. Potentialis autem communionis sublatio non tollit, qvin potius infert ac præ-supponit actualem ac negativam communionem.

SOLI DEO GLORIA:

Coll. diss. A. 97, nr. 26